

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 551/2013-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti J. S. a B. S., zastúpených advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Novomeského 25, Pezinok, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. Er 59/96, za účasti Okresného súdu Bratislava V, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. S. a B. S. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. Er 59/96 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava V p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. Er 59/96 konal bez zbytočných prietáhov.

3. J. S. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 8 500 € (osemtisícpäťsto eur), ktorú mu je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. B. S. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 3 500 € (tritisícpäťsto eur), ktorú jej je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Bratislava V je povinný uhradiť J. S. a B. S. trovy konania v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet ich právnej zástupkyne JUDr. Emílie Korčekovej, Novomeského 25, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2011 doručená s'ťažnosť J. S. (ďalej len „s'ťažovateľ“) a B. S. (ďalej len „s'ťažovateľka“), (spolu ďalej len „s'ťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Novomeského 25, Pezinok, doplnená podaniami z 11. júna 2012, 8. marca 2013 a 28. augusta 2013, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 59/96, v ktorom sú s'ťažovatelia v procesnom postavení povinných.

Zo s'ťažnosti a z jej doplnení vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. Er 59/96-793 z 25. mája 2011 exekúciu vedenú pod sp. zn. Er 59/96, EX 365/2002 zastavil. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie. Od 27. júla 2011 sa vec nachádzala na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), kde bola vedená pod sp. zn. 20 CoE 271/2011.

Krajský súd o odvolaní rozhodol uznesením z 19. januára 2012 tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Na základe sťažovateľom podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 7 Cdo 188/2012 z 12. februára 2013 uznesenie krajského súdu sp. zn. 20 CoE 271/2011 z 19. januára 2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd po vrátení veci uznesením sp. zn. 20 CoE 76/2013 z 29. mája 2013 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. Er 59/96-793 z 25. mája 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd doručil uznesenie krajského súdu sťažovateľom 27. augusta 2013.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti tvrdia, že „na priedahoch zavinených porušovateľom sa sťažovateľ v 1. rade nepodieľal. Taktiež sa na priedahoch zavinených porušovateľom nepodieľala sťažovateľka v 2. rade. Vec je stále v nerozhodnutom stave. Stav neistoty sťažovateľov o výsledok exekučného konania trvá. Vec je pritom po právnej a skutkovej stránke jednoduchá, nezložitá, pretože sťažovateľ v 1. rade sa v mieste bydliska v čase doručovania zásielky dňa 24. 07. 1995 na adrese... nezdržoval.“

Na základe sťažnosti v znení jej doplnení sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd o sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo J. S. a B. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní sp. zn. Er 59/96 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava V sa prikazuje konať bez zbytočných priedahov.

3. J. S. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 17.000,- € (slovom: sedemnásťtisíc euro), ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

3. B. S. sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 7.000,- € (slovom: sedemtisíc euro), ktoré je Okresný súd Bratislava V v Bratislave povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. J. S. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,58 € (slovom: Dvestošesťdesiatdeväť eur a 58 centov), ktoré je Okresný súd Bratislava V v Bratislave

povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

5. B. S. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,58 € (slovom: Dvestošesťdesiatdeväť eur a 58 centov), ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Emílie Korčekovej, do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

[Trovy boli vypočítané podľa § 11 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách advokátov k § 14 ods. 1, písm. a) a písm. b) k § 16 ods. 3 (paušál) 1/6- tina výpočtového základu pre r. 2012 vo výške 127,16 plus paušál 7,63, spolu 134,79 za jeden úkon, spolu 2 úkony – prevzatie a príprava, písomné podanie na súd, celková odmena vo výške 269,58].“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 551/2013-23 z 23. septembra 2013 prijal sťažnosť podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 4. novembra 2013 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti, ako aj k otázke vhodnosti ústneho pojednávania.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 19. novembra 2013 (sp. zn. 1 Spr. 3585/2013, doručenom ústavnému súdu 25. novembra 2013) okrem iného uviedol:

„... K Sťažnosti uvádzam, že súd nie vždy konal plynule. Konanie vo veci považujem za náročné, vzhľadom na množstvo podaní, ktoré povinný na súd doručoval, týmito podaniami spôsobil značnú neprehľadnosť predmetného spisu, podania vykazovali vady, ktoré sa odstraňovali, čo tiež predlžovalo lehotu na vydanie rozhodnutí. Výšku uplatňovaného nároku považujem za neprimeranú.

V súčasnosti je stav konania taký, že súd uznesením zo dňa 18. 11. 2013 konanie zastavil.“

Predseda okresného súdu vo svojom stanovisku uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Sťažovatelia vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu z 3. decembra 2013 (doručenému ústavnému súdu 6. decembra 2013) uviedli, že súhlasia s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci prijatej sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovatelia zároveň namietajú aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti konštantne zdôrazňuje, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04), pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prieťahov nevyníma. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 272/04, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

1. Predmetom namietaného exekučného konania vedeného okresným súdom je vymoženie sumy 33 193,62 € na základe rozsudku sp. zn. 36 Cb 179/94 z 29. júna 1995 (dátum vyznačenia právoplatnosti na rozsudku je 14. august 1995), ktorý je exekučným titulom dosiaľ prebiehajúceho exekučného konania, ktoré začalo v roku 1994 a v ktorom sťažovatelia sú v procesnom postavení povinných. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nevykazuje znaky právnej zložitosti. Ústavný súd konštatuje, že vec vykazuje znaky skutkovej zložitosti (vzhľadom na potrebu znaleckého dokazovania a súvislosť s inými súvisiacimi konaniami a postupmi orgánov verejnej moci), avšak podľa jeho názoru nijaké skutočnosti nemôžu ospravedlniť doterajšiu dĺžku namietaného konania okresného súdu (takmer sedemnásť rokov) napriek tomu, že vec je aj podľa vyjadrenia okresného súdu skutkovo zložitá.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd

zastáva názor, že správanie sťažovateľov ako povinných v napadnutom konaní prispelo čiastočne k doterajšej dĺžke namietaného konania vzhľadom na intenzitu využívania procesných prostriedkov, hoci sú/boli na ich využitie oprávnení. Sťažovateľ v konaní od roku 1996 pravidelne namietal, že mu rozsudok, ktorý je exekučným titulom v namietanom konaní, nebol dosiaľ doručený; namietal aj nedoručenie mu platobného rozkazu zo 4. mája 1994, ktorý bol však v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Cb 179/94 uznesením z 5. decembra 1994 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. januára 1995) zrušený pre jeho nedoručiteľnosť odporcovi (spoločnosti S., v ktorej štatutárnym zástupcom a podnikateľom bol sťažovateľ). Sťažovateľ počas celého doterajšieho konania predkladal návrhy na odloženie výkonu exekúcie, na zastavenie exekúcie z dôvodu jej vád a porušovania jeho základného práva na súdnu ochranu, opakovane vznášal námietky zaujatosti proti exekútorovi poverenému na výkon exekúcie, namietal aj výsledky znaleckého dokazovania a opakovane žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, o čom museli všeobecné sudy rozhodovať. Okresný súd musel sťažovateľa pri využívaní procesných oprávnení vyzývať na odstraňovanie nedostatkov jeho podaní.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu v namietanom konaní, ktoré začalo v roku 1994.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z predloženého spisu, zo sťažnosti, ako aj z vyjadrenia predsedu okresného súdu ústavný súd zistil, že Mestskému súdu v Bratislave (ďalej len „mestský súd“)

bol 31. marca 1994 doručený návrh navrhovateľa na začatie konania o zaplatenie sumy 1 000 000 Sk proti odporcovi (sťažovateľovi). Mestský súd rozsudkom sp. zn. 36 Cb 179/94 z 29. júna 1995 rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 1 000 000 Sk do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 18. augusta 1995 a vykonateľnosť 22. augusta 1995. Exekučným titulom na začatie namietaného exekučného konania vedeného pod sp. zn. Er 59/96 bol uvedený rozsudok mestského súdu. Exekučné konanie začalo na návrh oprávneného z 21. marca 1996 na vykonanie exekúcie a pokračovalo poverením súdneho exekútora z 1. apríla 1996 (vydaným už okresným súdom) vykonaním exekúcie a následným upovedomením (9. apríla 1996) povinného a oprávneného o začatí exekúcie.

Sťažovateľ podal 23. apríla 1996 námietky „*proti exekučnému titulu*“ spočívajúce v tom, že žiadal o zastavenie výkonu exekúcie z dôvodov, že namietol vykonateľnosť exekučného titulu, tvrdiac, že mu nebol doručený pokus o zmier a nie je mu známy právny titul, nebol mu doručený ani návrh na vydanie platobného rozkazu s možnosťou vyjadrenia sa k nemu, a ani samotný platobný rozkaz mu nebol doručený zákonným spôsobom a ani náhradným doručením. Tvrdí, že týmto sa mu zmarila možnosť podať proti nemu opravný prostriedok, čím došlo podľa neho k flagrantnému porušeniu ostatných ustanovení zákona vo veci súdneho konania a k porušeniu dobrých mravov zo strany oprávneného. Okresný súd uznesením z 8. októbra 2002 námietky povinného voči exekúcii zamietol.

Oprávnený opakovane žiadal okresný súd o zmenu exekútora (1998, 2001), keďže ustanovený exekútor bol podľa jeho názoru nečinný. Okresný súd návrh na zmenu súdneho exekútora najprv uznesením z 2. februára 1999 zamietol, ale napokon uznesením z 8. októbra 2002 žiadosti na zmenu exekútora vyhovel.

„Nový“ súdny exekútor bol poverený vykonaním exekúcie 6. novembra 2002 a vec prevzal 20. februára 2003. Sťažovateľ podal 13. decembra 2006 návrh na jeho vylúčenie.

Dňa 17. januára 2007 podal sťažovateľ okresnému súdu návrh na povolenie odkladu exekúcie. Okresný súd tento návrh uznesením zo 17. júna 2007 zamietol. Sťažovateľ podal proti označenému uzneseniu okresného súdu odvolanie, v ktorom navrhol napadnuté uznesenie zmeniť; namietať súdneho exekútora, znalecký posudok a okrem iného zopakoval, že exekučný titul – platobný rozkaz – vydaný v pôvodnom konaní mu nebol dosiaľ doručený. Toto odvolanie doplnil o ďalšie skutočnosti 21. januára 2008. Krajský súd uznesením sp. zn. 18 CoE 295/2007 z 27. marca 2008 potvrdil uznesenie okresného súdu o nevyklúčení súdneho exekútora a uznesením sp. zn. 17 CoE 317/08 z 26. júna 2009 potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorým zamietol návrh sťažovateľa na povolenie odkladu exekúcie.

Súdny exekútor medzičasom na základe exekučného titulu vyhlásil na 6. júl 2007 dražbu nehnuteľnosti (kaštieľa) v bezpodielovom spoluvlastníctve sťažovateľa a jeho manželky. Manželka sťažovateľa sa od roku 2007 stala tiež účastníčkou exekučného konania.

V priebehu rokov 2008 až 2009 okresný súd zamietol návrhy sťažovateľa na zastavenie exekúcie a krajský súd v odvolacom konaní tieto rozhodnutia okresného súdu potvrdil (tak bolo potvrdené aj posledné uznesenie okresného súdu č. k. Er 59/96-384 zo 16. septembra 2009 vydané v tomto období, a to uznesením krajského súdu sp. zn. 20 CoE 605/2009 zo 17. októbra 2010).

Sťažovateľka voči exekútorovi vzniesla 25. júna 2006 a sťažovateľ 9. júna 2008 námietku zaujatosti. Uznesením okresného súdu z 20. októbra 2009 bol súdny exekútor vylúčený z vykonania exekúcie sp. zn. Er 59/96, EX 365/2002 (na základe námietky zaujatosti vznesenej sťažovateľkou).

Okresný súd ďalej v roku 2010 uzneseniami z 27. januára 2010 zamietol námietky sťažovateľov proti znaleckému posudku a proti nezákonnej dražbe zo 6. júla 2007.

V ďalšom priebehu konania okresný súd uznesením č. k. Er 59/96-793 z 25. mája 2011 exekúciu vedenú pod sp. zn. Er 59/96, EX 365/2002 zastavil. Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 20 CoE 271/2011 z 19. januára 2012 tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Na základe sťažovateľom podaného dovolania najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 188/2012 z 12. februára 2013 dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z rozhodnutia najvyššieho súdu vyplynulo, že ani exekučný súd, ani odvolací súd sťažovateľovi ako povinnému nedoručili odvolanie oprávneného proti uzneseniu exekučného súdu č. k. Er 59/96-793 z 25. mája 2011 o zastavení exekúcie.

Krajský súd po vrátení mu veci uznesením sp. zn. 20 CoE 76/2013 z 29. mája 2013 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. Er 59/96-793 z 25. mája 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd uznesením č. k. Er 59/96-969 z 18. novembra 2013 exekúciu vedenú pod sp. zn. Er 59/1996, Ex 365/2002 zastavil. Toto uznesenie ešte nenadobudlo právoplatnosť.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010) dospel k záveru, že je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné, aby právna neistota v konaní pred všeobecným súdom nebola odstránená ani po takmer 17 rokoch od jeho začatia. Preto, vychádzajúc predovšetkým zo samotnej doterajšej dĺžky namietaného konania, ktorá bola spôsobená pochybením okresného súdu v pôvodnom konaní pri doručovaní exekučného titulu, ako aj z jeho celkovo neefektívnej činnosti, uzavrel, že v namietanom exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. Er 59/96 bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. Er 59/96 konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú sťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v sume 17 000 € (sťažovateľ), resp. 7 000 € (sťažovateľka), ktoré odôvodňujú takto: *„Stav neistoty a bezmocnosti sťažovateľa v 1. rade o výsledok exekučného konania trvá už 17 rokov. Stav neistoty a bezmocnosti sťažovateľky v 2. rade o výsledok exekučného konania trvá už 7 rokov. Exekučná vec má pre sťažovateľov mimoriadny význam... Vo veci bolo podaných u predsedu Okresného súdu Bratislava V celkom 5 sťažností na prietahy, ktoré sa minuli účinkom.“*

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. Er 59/96, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľov nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 8 500 € sťažovateľovi a priznanie sumy 3 500 € sťažovateľke za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2011, ktorá bola 763 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti v doplnenom znení 11. júna 2012) v súlade s § 1 ods. 3 a § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 30. júna 2013 (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 127,16 €, t. j. spolu 254,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje pre jedného sťažovateľa sumu 269,58 €. Po znížení tejto sumy o 50 % podľa

§ 13 ods. 2 vyhlášky predstavuje úhrada trov konania pre jedného sťažovateľa 134,79 € a pre dvoch sťažovateľov celkovú sumu 269,58 € (bod 5 výroku tohto nálezu).

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2014